

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים : חברי הכנסת

מירב בן ארי
יצחק קרויזר
אלון שוסטר
מטי צרפתי הרכבי
מיקי לוי
גדי איזנקוט
רון כץ
מיכל שיר סגמן
בועז טופורובסקי
עידן רול
יוראי להב הרצנו
קטי קטרין שטרית
אופיר כץ
אושר שקלים

מצטרפים : חברי הכנסת

אלי דלל
בועז ביסמוט
אביחי אברהם בוארון
נאור שירי
אורנה ברביבאי
שלי טל מירון
מאיר כהן
נעמה לזימי
עודד פורר
חנוך דב מלביצקי
אוהד טל
אריאל קלנר
גלעד קריב

פ/25/3814

הצעת חוק הארכת מועדים (תיקון – שירות לפי סעיף 8 או 9 לחוק שירות המילואים), התשפ"ג–2023
הוספת סעיף 9א 1. בחוק הארכת מועדים, התשל"ה–1974¹ (להלן – החוק העיקרי), אחרי סעיף 9
יבוא :

¹ ס"ח התשל"ה, עמ' 38.

”שירות לפי סעיף 8 א.9. (א) נקרא חייל מילואים לשירות מילואים לפי סעיף 8 או 9 לחוק שירות המילואים, התשס”ח–2008², או שנקרא לשירות מילואים שמשכו ארבעה ימים או יותר בהתראה קצרה מ-72 שעות, והוא חייב בתשלום לרשות ציבורית או בעשיית פעולה כלפי רשות ציבורית, במועד שחל בתקופת שירותו, יחולו לגביו הוראות סעיפים 2, 4, 5, 6, 8 ו-9, בשינויים המחוייבים.

(ב) בסעיף זה, ”רשות ציבורית” – כל אחד מאלה:

(1) הממשלה, משרדי הממשלה, יחידותיהם ויחידות הסמך שלהם;

(2) בית משפט או בית דין;

(3) רשות מקומית;

(4) תאגיד שהוקם בחוק;

(5) חברה ממשלתית וחברת בת ממשלתית, כהגדרתן בחוק החברות הממשלתיות, התשל”ה–1975³, או חברה עירונית, המנויות בתוספת.

(ג) השר, באישור ועדת החוץ והביטחון של הכנסת, רשאי, בצו, לשנות את התוספת.”.

הוספת תוספת 2. אחרי סעיף 14 לחוק העיקרי יבוא:

”תוספת”

(סעיף 9א)

(1) חברת החשמל;

(2) חברה למתן שירותי מים וביוב, כמשמעותה בחוק תאגידי מים וביוב, התשס”א–2001⁴.”

² ס”ח התשס”ח, עמ’ 646.

³ ס”ח התשל”ה, עמ’ 132.

* החברות ייקבעו בעת הכנת הצעת החוק לקריאה הראשונה.

⁴ ס”ח התשס”א, עמ’ 454.

דברי הסבר

חוק הארכת מועדים, התשל"ה-1974 (להלן – החוק), נחקק לאחר וכתוצאה ממלחמת יום הכיפורים ועיקרו הארכת מועדי תשלום עקב הכרזת שר הביטחון, באישור ועדת החוץ והביטחון של הכנסת, על שירות כשירות חירום. החוק מבוסס על צורך ביטחוני, מחד גיסא, ועל החובה לשמור על קניינו של חייל המילואים בעת שנדרש ממנו להתנתק מעיסוקיו ולהתמסר ואף למסור את נפשו למען הכלל, מאידך גיסא. החוק מביא לדחיית חיובים ולא ביטולם, וכך נוצר איזון ראוי בין הנושאים בנטל לבין העורף, שבזכות היותו מוגן יכול להמשיך בפעילות שגרתית.

הצעת החוק הנוכחית נועדה להחיל חלק מהוראות החוק הנוגעות לדחיית תשלומים מול הרשויות הציבוריות על חיילי מילואים שנקראים לשירות בנסיבות אימון שבשגרה, בנסיבות חירום (צו 8) או במצב מיוחד (צו 9) באופן אוטומטי, כדי להבטיח את השמירה על זכויותיהם של המשרתים.

חיילי המילואים הנקראים לצו המילואים, רתוקים למשימותיהם ומנותקים מאמצעי התקשורת, נאלצים לזנוח באופן מוחלט מטיפול בענייניהם שבעורף, ועלולים להיפגע מאחר והחוק לא הוחל עליהם. חשוב לציין כי גיוס חייל מילואים לשירות חירום, דחוף או שגרתי פוגע במעמדו ובזכויותיו במישור האזרחי, בעסקיו ובפרנסתו מצד אחד, ובשגרת החיים האזרחיים מצד שני, מאחר שההכרח הביטחוני דורש את התייצבותו לשירות מילואים ובכך נקטעת שגרת חייו, גם אם מבוצעת בהתראה מוקדמת.

הצעת החוק נועדה לשמר את שוויון ההזדמנויות לחייל המילואים שלא ינוצל לרעה וייפגע עקב שירות המילואים ולעדכן ולפרט את הוראות החוק ולהתאימן למצבת כוח מילואים קטנה העומדת בנטל גדול. מוצע לקבוע כי ההוראות בחוק בדבר דחיית מועדים הקבועים בחיקוק או לפיו, בחוזה, בהחלטה של גוף שיפוטי או מעין שיפוטי יחולו על כל חייל מילואים שנקרא לשירות מילואים בנסיבות שבשגרה, בנסיבות חירום (צו 8) או במצב מיוחד (צו 9), בהתאם לסעיפים 8 ו-9 לחוק שירות המילואים, התשס"ח-2008, או שנקרא לשירות מילואים שמשכו ארבעה ימים או יותר בהתראה קצרה מ-72 שעות, זאת ללא צורך באישור או הכרזת שר או ועדה כלשהי.

הצעת החוק אינה כרוכה בנטל תקציבי שכן עניינה דחיית חיובים ולא ביטולם.

דווקא בזמנים אלו, בהם נטל המילואים השגרתי המשמר את כשירותו של צה"ל לקראת מצבי חירום מצטמצם ונופל על כתפיים צרות יותר, על כ-1% מאוכלוסיית ישראל- חשוב להרחיב את הצעת החוק לכל משרת מילואים המתייצב לאימון מכל סוג שהוא.

הצעות חוק זהות הונחו על שולחן הכנסת השש-עשרה על ידי חבר הכנסת רן כהן וקבוצת חברי הכנסת (פ/2172), על שולחן הכנסת השמונה-עשרה על ידי חבר הכנסת משה (מוץ) מטלון וקבוצת חברי הכנסת (פ/4108/18), על שולחן הכנסת התשע-עשרה על ידי חבר הכנסת עמר בר לב וקבוצת חברי הכנסת (פ/2486/19), על שולחן הכנסת העשרים על ידי חבר הכנסת עמר בר לב וקבוצת חברי הכנסת (פ/225/20) ועל ידי חבר הכנסת עמר בר לב (פ/5183/20), ועל שולחן הכנסת העשרים ושתיים עלי ידי חבר הכנסת עמר בר לב (פ/1058/22).

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ו' באב התשפ"ג (24.07.2023)

